

Incursiuni în dimensiunile literare ale visului

◆ Autori: Băltărescu Antonia Carla
Nechita Alexandra-

Ioana

„Visam că-s împărat pe-un colț de rai,
Iar tu, o fată care mă iubeai...
Când m-am trezit, sărac ca-
ntotdeauna,
În loc să plâng, am râs. Și-am râs
întruna...
Ai să-nțelegi vreodată bucuria?!
Pierdusem doar un fleac... Împărăția.”

Voltaire

Cuprins

01. ✦

Visul teocratic

"Visurile noastre sunt ferestre
căt̄re un univers divin, iar în
adâncul lor descoperim
amprenta subtilă a prezenței
lui Dumnezeu."

02. ✦

Visul romantic

"Imaginație, putere în fața
cântecului meu,
Ca un abur, în toată măreția
sa, a apărut în calea mea." -
William Wordsworth

03.

Visul suprarealist

„Visul este realitatea mea. Ce
văd este în realitatea mea,
pentru că nimic nu există
înafara mea” - André Breton

Vă invităm alături de noi..

...dacă aveți curaj, pentru a explora un tărâm al nopții unde imaginația devine arhitect. Întrebarea este: putem avea încredere în ea?

Definițiile visului

- Definiția conform dex - „Faptul de a visa, imagini și procese psihice care survin în fazele mai puțin profunde ale somnului.
- Definiția științifică - „Un vis este o succesiune de imagini, idei, emoții și senzații care apar de obicei involuntar în minte în timpul anumitor etape ale somnului. Oamenii petrec aproximativ două ore visând pe noapte și fiecare vis durează în jur de 5 până la 20 de minute, deși visătorul poate percepe visul ca fiind mult mai lung decât acesta”, conform www.wikipedia.com .
- Definiția oferită de artă - „Visul este o simfonie a subconștientului, unde imaginația pictează cu paleta emoțiilor, țesând o tapițerie a narativelor suprarealiste ce depășesc granițele realității”.

01. ✦

Visul teocratic

Calea spre esența divină

În Umbra Divinității: Explorând Dimensiunea Teocentrică a Visului

I. După acestea, cuvântul Domnului a venit la Avram într-o vedenie, zicând: „Nu te teme, Avram! Eu sunt scutul tău, și răsplătirea ta va fi foarte mare.”

Dar Avram a zis: „Doamne Dumnezeule, ce-mi vei da, căci eu merg fără copii și moștenitorul casei mele este Eliezer din Damasc?”

Și a adăugat: „Iată că nu Mi-ai dat urmaș, și unul din casa mea va fi moștenitorul.”

Și iată cuvântul Domnului a venit la el, zicându-i: „Acela nu va fi moștenitorul tău, ci cel ce va ieși din tine îți va fi moștenitorul.”

Și l-a dus afară și i-a zis: „Uită-te acum spre cer și numără stelele, dacă le poți număra.” Și a adăugat: „Așa va fi și sămânța ta.”

Și a crezut Avram în Domnul, și Domnul i-a socotit aceasta ca dreptate.”

În Umbra Divinității: explorând dimensiunea teocentrică a visului

Dumnezeu transmite în **Sfânta Scriptură** în repetate rânduri dorința sa de a fi cât mai aproape de credincioși, fără a-i priva de ocazia de a trece pe cont propriu prin provocările formatoare ale destinului. Când grijile se infiltrează până în măduva sufletului și otrăvesc legătura cu divinitatea, încercând să o destrame definitiv, Dumnezeu își demonstrează încrederea în supușii săi prin apariții miraculoase atunci când aceștia sunt învăluiți de îmbrățișarea nopții.

Avraam, ros de lipsa de urmași, regăsește calea către esența divină după un vis premonitoriu, în care a avut loc o comunicare directă cu Aceasta.

În Umbra Divinității: Explorând Dimensiunea Teocentrică a Visului

I. "Căci așa zice Domnul Savaot, Dumnezeul lui Israel: Să nu vă lăsați amăgiți de proorocii voștri și de ghicitorii voștri care sunt în mijlocul vostru, și să nu ascultați de visele voastre, pe care le veți visa, căci proorocesc minciună și Eu nu i-am trimis, zice Domnul!" (Ieremia 29:8-9)

"Și a zis: Ascultați cuvintele Mele: Dacă este între voi un prooroc al Domnului, Îi voi arăta Mie în vedenie sau Îi voi vorbi în vis." (Numeri 12:6)

2. Pe de altă parte, tot în Sfânta Scriptură întâlnim conceptul visului ca un fals mesager al divinității, menit să testeze credința oamenilor și să le manipuleze modul de raportare la Dumnezeu. Deoarece, așa cum spune și înțeleptul împărat Solomon, „*din mulțimea grijilor se nasc visele*” (*Ecclesiatul 5, 6*), materia din care acestea sunt compuse este niciuna alta decât substanța propriului subconștient.

Astfel ea este ușor de contopit cu alte concepte la care conștientul uman aspiră cu ardoare, precum contactul direct cu forța creatoare, aceasta reprezentând defapt pericardul sufletului intangibil.

„Baltagul”

de Mihail Sadoveanu

- Baltagul este un roman social scris de Mihail Sadoveanu și publicat pentru prima dată în noiembrie 1930 de către Editura Cartea Românească din București
- Creația surprinde călătoria Vitoriei Lipan către descoperirea și acceptarea pierderii partenerului său. Romanul este puternic încărcat din punct de vedere simbolic, accentul fiind pus pe dimensiunea premonitorie a acestora

Motivul visului

Visul servește drept un instrument premonitoriu al tragediei, un simbol al frământărilor interioare și o conexiune mistică stabilită cu supranaturalul, ce pare extrasă din sfera divinității sugerând puterea unei forțe necunoscute asupra destinelor umane.

Acesta oglindește, de asemenea, starea psihologică reală a personajului și reprezintă o străpungere în oceanul inconștientului, așa cum subliniază și Albert Béguin în opera sa, „Sufletul romantic și visul”: „Lumea viselor naște idei și sentimente care, în clipa acestei cufundări în Inconștient, continuă să se desfășoare și să iasă periodic la suprafață. Visul așadar e activitatea conștiinței în sufletul reîntors în sfera Inconștientului.”

„Astfel s-a frământat, fără să i se aline gândurile și fără să primească vreo veste de unde aștepta. În noaptea asta, cătră zori, a avut cel dintâi semn, în vis, care a împuns-o în inimă și a tulburat-o și mai mult. Se făcea că vede pe Nechifor Lipan călare, cu spatele întors cătră ea, trecând spre asfințit o revărsare de ape.”

Visul reprezintă primii pași pe care îndoiala îi face în sufletul femeii, care însă nu renunță la singura ei misiune în calitate de soție devotată: să spere...

A Romantic-style landscape painting. In the foreground, a river flows through a lush, green landscape. A small boat with a figure is on the water. To the right, an angel with wings stands on a grassy bank. The background features a large, glowing, multi-tiered temple or structure in the sky, set against a backdrop of mountains and a bright sun or moon. The overall scene is vibrant and idealized, characteristic of the Romantic era's focus on nature and the sublime.

02. Visul romantic

Calea spre transcendent

Ce este *romantismul*?

Romantismul este mișcarea culturală și artistică apărută în Europa secolului al XIX-lea, având influențe puternice și în istorie, drept și filozofie. A apărut pentru prima dată în Anglia și pe urmă în restul Europei, manifestându-se ca o reacție violentă împotriva clasicismului și a rigidității sale estetice, a ordinii și a rațiunii.

Romantismul își propune ca principiu estetic supremația sentimentelor asupra rațiunii, a imaginației și a creativității asupra analizei critice. Așadar, romantismul a pledat pentru explorarea universului interior al ființei umane.

„Sărmanul Dionis”

„Sărmanul Dionis” de Mihai Eminescu este o construcție epică cuprinzătoare, posteroară romanului Geniu Pustiu. Nuvela a fost publicată în numărul din decembrie 1872 ianuarie 1873 al „Convorbirilor literare”.

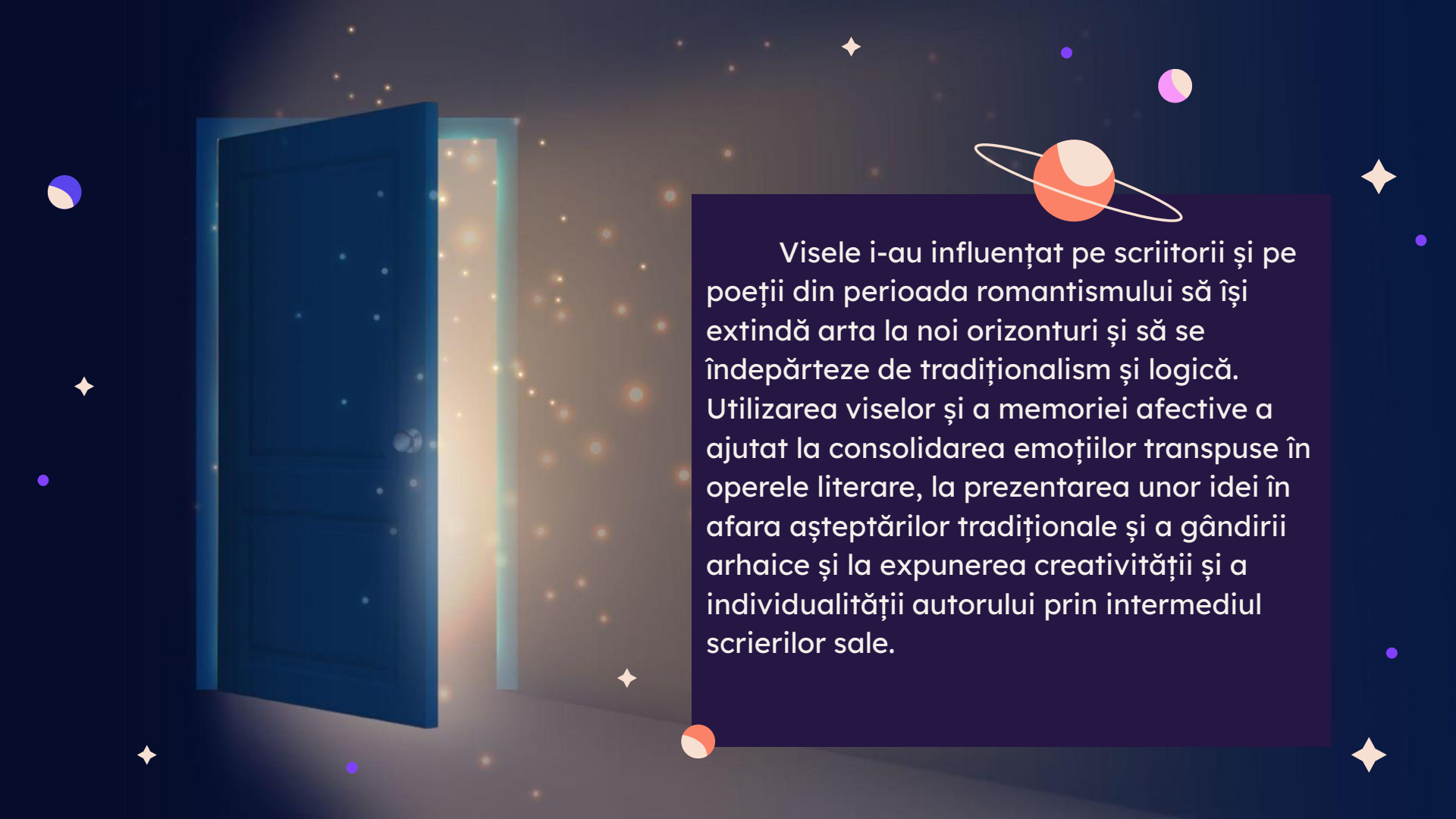
În această construcție narativă de un echilibru compozițional imaculat este prezentat un tânăr visător incurabil, care, prin natura sa, nu se limitează la observarea și procesarea realității, ci la recompunerea ei vizionară printr-o inteligență accesată cosmic „Lucruri mistice, subtilități metafizice îi atrăgeau cugetarea ca un magnet — e minune oare că pentru el visul era o viață și viața un vis?”

Visul face parte din consistența lui, fiind o bucată substanțială din sufletul romanticului: „ochii lui cei moi și străluciți se pierdură iar în acea intensivă visătorie.”

Visele, aspect important al romantismului:

Visele erau un aspect semnificativ al psihologiei din perioada romantismului, care le vedea ca pe o fereastră în aspectele mai adânci ale psihicului uman. Mulți filozofi romantici credeau că visele nu sunt doar un produs al propriei imaginații, ci faptul că sunt legate de inconștientul minții și de lumea spirituală.

Visele i-au influențat pe scriitorii și pe poeții din perioada romantismului să își extindă arta la noi orizonturi și să se îndepărteze de tradiționalism și logică. Utilizarea viselor și a memoriei afective a ajutat la consolidarea emoțiilor transpuse în operele literare, la prezentarea unor idei în afara așteptărilor tradiționale și a gândirii arhaice și la expunerea creativității și a individualității autorului prin intermediul scrierilor sale.

03. ✨

Visul suprarealist

Calea spre subconștient

Ce este suprarealismul?

Suprarealismul este un curent artistic și literar apărut în Franța în anii 1920 și ulterior s-a răspândit în restul lumii. Acest curent pune accentul pe activitatea spontană a imaginației și pe exploatarea zonelor iraționalului în creația artistică.

În suprarealism, visul încetează să fie considerat un vid, o simplă gaură în conștiință și este înțeles ca „celălalt pol”, mai mult sau mai puțin latent sau nu complet explicit, al activității mentale. „Realul” se lărgeste în „ireal”, a cărui manifestare cea mai consistentă, datorită continuității și intensității sale, ar fi visul.

De asemenea, este esențial să subliniem cât de importantă este natura vizuală a visului. În raport cu aceasta, nu este ingenuu sau reductiv când se ține cont de modul în care visul își face simțită prezența în universul suprarealismului.

Salvador Dali, la baza suprarealismului

Salvador Dali (1904-1989), este unul dintre cei mai cunoscuți artiști ai perioadei suprarealismului. Acesta avea un mod unic de a își transpune visele și fanteziile în picturile sale. Visul dă formă vizuală lumii ciudate, adesea tulburătoare, a viselor și a halucinațiilor. S-a îndreptat către o modalitate neobișnuită de a își accesa subconștientul. El știa că starea hipnogogică dintre veghe și somn era probabil cea mai creativă pentru creier.

La fel ca alți artiști suprealiști, Dali a considerat visele și imaginația ca fiind mai degrabă centrale decât marginale pentru gândirea umană. Multe dintre picturile sale ilustrează o lume întunecată a viselor, mai exact, a coșmarurilor.

„Persistența memoriei“, (1931) de Salvador Dali

„Lebede reflectate de elefanți”, (1937) de Salvador Dali

„Metamorfoza lui Narcis”, (1937) de Salvador Dali

Concluzii:

- Visul reprezintă un element de mare importanță în literatură, fascinând prin natura sa mistică
- Prin vis, părțile naturale ale sufletului prind forțe noi care stabilesc o legătură profundă cu esența creatoare
- Visele sunt des utilizate pentru introducerea unor factori premonitorii pentru destinele personajelor
- Visul păstrează conștientul și inconștientul într-un permanent dialog

Vă mulțumim
pentru atenția
acordată!

Echipa noastră:

ANTONIA
BĂLTĂREANU

ALEXANDRA
NECHITA

Bibliografie și sitografie:

Bibliografie:

- Realistic koi fish logo template
- Hand drawn magical dream with whale
- Béguin, Albert, Sufletul romantic și visul, Editura Univers, București, 1998
- Paleologu, Alexandru, Treptele lumii sau calea către sine a lui Mihail Sadoveanu, Editura Cartea Românească, 2006
- Sadoveanu, Mihail, Baltagul, Editura Mihail Sadoveanu, 2021

Sitografie:

- <https://www.wikipedia.org/>
- <https://dexonline.ro/>
- <https://www.carmenpuscas.com/lui-avraam-credin538a-i-a-fost-socotit258-ca-neprih258nire.html>

